

ВИКОРИСТАННЯ ПЕКТИНУ У МЕДИЦИНІ

Стрижак Д. О.
(Полтава, Україна)

Пектин широко використовується завдяки особливій здатності утворювати нерозчинні комплекси та виводити з організму людини токсичні метали і радіоактивні ізотопи. Крім того, пектин здатний сорбувати та виводити з організму біогенні токсини, ксенобіотики, анаболіки, продукти метаболізму і біологічно шкідливі речовини, що накопичуються в організмі. Він визнаний в більшості країн як цінний харчовий інгредієнт, який не має обмежень щодо застосування.

Проблема виведення з організму людей важких і радіоактивних металів актуальна у всьому світі. Це пов'язано з тим, що розширюється сфера застосування джерел іонізуючих випромінювань в промисловості, сільському господарстві, медицині, наукових дослідженнях, і збільшується коло осіб, професійнопов'язаних з ними. Медико-біологічні дослідження підтвердили здатність пектинів знижувати вміст в організмі радіонуклідів та іони важких металів. Пектин виконує роль радіопротектора і рекомендується як добавка в харчові продукти для додання їм дезінтоксикаційних властивостей. Таким чином, пектин і пектинвмісні продукти можна віднести до лікувально-профілактичного харчування.

Крім того, пектин можна застосовувати і як лікарський засіб, оскільки він має бактерицидну активність, протівірусну дію і адсорбційної здатністю [1]. Комплексоутворюючі властивості пектинових речовин засновані на взаємодії молекул пектину з іонами важких і радіоактивних металів (наприклад, стронцію, цирконію, плутонію, америцію). Ця цінна властивість пектину привертає до себе увагу дослідників і пов'язана з пошуком спеціальних засобів, що володіють радіопротекторними та детоксикаційними властивостями, де перевага віддається речовин природного походження, що не дає побічних ефектів в організмі людини.

Пектин сприятливо впливає на обмін холестерину, застосовується в профілактиці атеросклерозу, знижує кількість ліпідів і жирних кислот в крові, в складі овочевих і фруктових дієт рекомендується хворим з порушеним ліпідним обміном (ожиріння). Зниження рівня холестерину в крові людини зменшує ризик серцевих захворювань.

Пектин має антисептичні властивості. Діючи на бактерії індивідуально, він має антибактеріальну активність по відношенню до неспорують збудників харчових отруєнь, дизентерійних бактерій, стафілококів і дещо слабше до кишкової палички, пригнічуючи гнильні процеси, сприяє загоєнню дефектів слизової

оболонки товстого кишечника. Зниження ступеня метоксилування пектину веде до зростання його антибактеріальної активності [2].

Широке застосування отримав пектин як засіб загоєння ран. Він використовується для обробки ран в хірургії, рекомендується як лікувальний засіб при опіках [3].

У медицині і фармацевтиці пектини застосовуються у виробництві суспензій, гелів, для додання в'язкості емульсій, зв'язування іонів важких металів, лікування ран і вироблення поживних середовищ.

Пектин є не тільки ефективною та необхідною харчовою добавкою, яка формує структуру продуктів харчування, а й цінним медичним препаратом.

Список використаних джерел:

1. Картель М. Т., Купчик Л. А., Марданенко В. К., Стрелко В. В. Сорбція іонів важких металів пектинами та пектиновмісним композиційним препаратом «Пектопал». НАУКОВІ ЗАПИСКИ. Т. 19. *Хімічні науки і технології*. С. 42–45.

2. Купчик М., Чук В., Купчик Л., Картель М. Комплексоутворююча здатність пектинопродуктів, одержаних з використанням електротехнології. *Харчова і переробна промисловість*. 2003. № 6. С. 20–21.

3. Ластухін Ю. О. Харчові добавки. Е-коди. Будова. Одержання. Властивості : навч. посіб. Львів : Центр Європи, 2009. 836 с.

СІМ'Я ЯК БАЗОВА ІНСТИТУЦІЯ ВИХОВАННЯ ДИТИНИ

Тараненко І. В., Зайцева Ю. В.

(Полтава, Україна)

До основних інституцій виховання і соціалізації дитини традиційно відносять: сім'ю, школу, колектив однолітків, різновікові колективи, дитячі об'єднання, засоби масової інформації тощо. Серед них вирішальну роль у визначенні спрямованості поведінки підлітків учені відводять сім'ї.

Ці питання знаходять висвітлення у наукових доробках багатьох учених. Так, цієї точки зору дотримувалися Л. Виготський, О. Кочетов, В. Мясіщев, М. Раттер та інші вітчизняні та зарубіжні вчені. Зокрема, М. Раттер, у становленні особистості дитини головними завданнями сім'ї, як основної ланки в цьому процесі, вважає забезпечення емоційних зв'язків та прихильностей; відчуття захищеності; позитивної моделі поведінки, спілкування, міжособистісних відносин та життєвого досвіду [3, с. 163-171].

Сім'я є фундаментом для закладання основ норм і правил моралі, світогляду, ціннісних орієнтацій, самоствердження та соціальної і